

**Алгоритм дій
суб'єктів навчально-виховного процесу у випадку
булінгу у навчальному закладі**

ЩО ТАКЕ БУЛІНГ?

Булінг – це моральне, або фізичне насильство, агресія у будь-якій формі, або будь-які інші дії, вчинені з метою викликати страх, тривогу, підпорядкувати особу своїм інтересам, що мають ознаки свідомого жорстокого ставлення.

1. Якщо дитина стала свідком булінгу в закладі освіти, передусім вона може розказати про це батькам, вчителю, психологу або безпосередньо директору.

Окрім цього, дитина може звернутись на гарячу лінію ГО «Ла Страда - Україна» з протидії насильству в сім'ї або із захисту прав дітей; до соціальної служби з питань сім'ї, дітей та молоді; Національної поліції України; Центру надання безоплатної правової допомоги.

«Гаряча лінія» з питань протидії булінгу **116000**

Національна дитяча «гаряча лінія» – 0-8000-500-225 або **116-111**

2. Якщо педагог або інший працівник закладу освіти став свідком булінгу, то він має повідомити керівника закладу незалежно від того, чи покаржилась йому жертва булінгу чи ні.

3. Після отримання звернення дитини відповідна особа інформує керівника закладу освіти у письмовій формі про випадок булінгу.

4. Керівник закладу розглядає таке звернення та з'ясовує усі обставини булінгу. Надалі він скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу та окреслює подальші дії.

5. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то очільник закладу зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.

У разі, якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг, а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України.

Але за будь-якого рішення комісії керівник закладу забезпечує психологічну підтримку усім учасникам випадку.

Яка відповідальність передбачена за булінг?

В залежності від частоти/складу/способу вчинення правопорушення:

- за вчинення булінгу вперше – штраф від 340 до 850 гривень;
- за повторневчинення протягом року після накладення адміністративного стягнення, вчинення відносно неповнолітнього, вчинення з особливою жорстокістю – штраф від 1700 до 3400 гривень.

В залежності від суб'єкта:

- за вчинення малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років – штраф від 340 до 850 гривень накладається на їхніх батьків або осіб, які їх замінюють;
- за приховування випадків булінгу педагогічним, науково-педагогічним, науковим працівником, керівником/засновником закладу освіти – штраф від 850 до 1700 гривень.

Якими є обов'язки керівника закладу освіти?

- затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу в закладі освіти;
- розглядає заяви про випадки булінгу від здобувачів освіти, їх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування;
- скликає комісію для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування.

Якими є обов'язки соціального педагога у закладі освіти?

- сприяє профілактиці та попередженню булінгу.

Якими є обов'язки здобувачів, педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу?

- повідомити керівництво закладу освіти про відомий їм факт булінгу по відношенню до здобувача освіти або педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто, або отримали достовірну інформацію про такий випадок від інших осіб;
- педагогічні, науково-педагогічні і наукові працівники, інші особи, які залучаються до освітнього процесу, повинні вживати невідкладних заходів щодо припинення булінгу в межах своїх повноважень.

Які права мають батьки здобувачів освіти?

- подавати заяву керівництву закладу освіти або його засновнику про випадки булінгу по відношенню до дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу;
- брати участь у розробці плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу в закладі освіти та отримувати інформацію про стан його реалізації.

Батьки зобов'язані сприяти керівництву закладу освіти у проведенні розслідування щодо виявлених фактів булінгу; виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу у закладі освіти.

Зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення

Адміністративна відповідальність за цькування.

"Стаття 173⁴. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, -

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -

тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -

тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -

тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу –

тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку";